

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA DĚLNICKÁ, KARVINÁ
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
SOKOLOVSKÁ 1758/1, KARVINÁ – NOVÉ MĚSTO, 735 06

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MATEŘSKÁ ŠKOLA

PLATNOST OD 1. ZÁŘÍ 2022

www.zs-delnicka.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Pilná včelka MŠ

pomáhá vytvořit laskavou a bezpečnou cestu, která bude provázet děti mateřskou školou a naplňovat jejich přání a představy o jedinečném světě pocitů, poznatků, zkušeností, lidí, zvířat, věcí, měst a přírody a posilovat v dětech víru, že dobro vítězí, avšak zlu je potřeba se bránit.

ŠVP „Pilná včelka MŠ“ byl vypracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (v platném znění od 1. 9. 2021)

Školní vzdělávací program je otevřeným dokumentem, který bude inovován podle měnících se potřeb společnosti, zkušeností pedagogů i podle měnících se potřeb a zájmů dětí.

Školní vzdělávací program má platnost od 1. 9. 2022 – neomezeně, nejdéle však po dobu pěti let podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v platném znění.

Školní vzdělávací program byl projednán a schválen na pedagogické radě dne 31. 8. 2022 Školní vzdělávací program vypracovala zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání mateřské školy U Máji ve spolupráci s ostatními učitelkami mateřské školy.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

Obsah školního vzdělávacího programu Pilná včelka MŠ:

1.	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.	PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	7
2.1	Věcné podmínky	7
2.2	Organizace	8
2.3	Řízení mateřské školy	9
2.4	Personální a pedagogické zajištění	9
2.5	Životospráva	10
2.6	Psychosociální podmínky	10
2.7	Spoluúčast zákonných zástupců	11
2.8	Adaptační program	12
2.9	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
2.10	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	16
2.11	Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let	17
2.12	Podmínky vzdělávání cizojazyčných dětí	18
3.	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	20
3.1	Vnitřní uspořádání	20
3.2	Denní program	21
4.	Formy a metody předškolního vzdělávání	24
4.1	Formy a metody práce při vzdělávání dětí od dvou do tří let	25
4.2	Formy a metody práce při vzdělávání dětí nadaných	26
5.	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	28
6.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	34
6.1	Integrovaný blok: Barevný podzim	34
6.1.1	Hlavní cíle integrovaného bloku	35
6.1.2	Co by děti měly zvládnout? (očekávané výstupy)	35
6.1.3	Možná témata	36
6.2	Integrovaný blok: Vánoční zázrak	36
6.2.1	Hlavní cíle integrovaného bloku	37
6.2.2	Co by děti měly zvládnout? (očekávané výstupy)	37
6.2.3	Možná témata	37
6.3	Integrovaný blok: Zimní radovánky	38
6.3.1	Hlavní cíle integrovaného bloku	38
6.3.2	Co by měly děti zvládnout? (očekávané výstupy)	39
6.3.3	Možná témata	39
6.4	Integrovaný blok: Jarní probouzení	40
6.4.1	Hlavní cíle integrovaného bloku	40
6.4.2	Co by děti měly zvládnout? (očekávané výstupy)	41

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

6.4.3 Možná témata	42
6.5 Integrovaný blok: Horké léto	42
6.5.1 Hlavní cíle integrovaného bloku	42
6.5.2 Co by děti měly zvládnout? (očekávané výstupy)	43
6.5.3 Možná témata	44
6.6 Naplňování dílčích vzdělávacích cílů průběžným každodenním působením- co by děti měly zvládnout	44
7. EVALUACE	47
7.1 Hodnocení - evaluace	47
7.2 Předměty evaluace	47

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

Identifikační údaje o škole

Název: Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná, příspěvková organizace

Sídlo: Karviná - Nové Město, Sokolovská 1758/1, PSČ 735 06

Telefonní číslo: 597 578 941 -3

e- mail: skola@zs-delnicka.cz

www stránky: www.zs-delnicka.cz

IČ: 62331418

Právní forma organizace: příspěvková organizace

Příspěvková organizace je samostatnou právnickou osobou a účetní jednotkou. Součástí příspěvkové organizace je jedno odloučené pracoviště mateřské školy včetně školní jídelny. Statutárním orgánem příspěvkové organizace je ředitel Mgr. Petr Juras jmenovaný zřizovatelem na základě konkurzního řízení.

Odloučené pracoviště: Sokolovská 602/30 – U Máji

Sídlo: Karviná – Nové Město, Sokolovská 602/30, PSČ 735 06

Telefonní číslo: 597 578 484

www: <http://www.zs-delnicka.cz>

kapacita MŠ: 100 dětí ve 4 třídách

Předškolní vzdělávání a péči o děti zajišťuje 8 pedagogických pracovníků, 3 provozní pracovníci, 2 pracovníci školní jídelny, 1 pracovník ve funkci provozáře a personalisty a 1 školní asistent.

Zástupkyní ředitele pro předškolní vzdělávání MŠ U Máji je Ing. Mgr. Regina Hoffmanová, v případě její nepřítomnosti zastupuje v oblasti pedagogické pověřená učitelka.

Název zřizovatele: Statutární město Karviná

Adresa: Statutární město Karviná, Magistrát města Karviné, ul. Fryštátská
72/1, 733 24 Karviná - Fryštát

telefonní číslo: 596 389 111

IČ: 00 9 75 34

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

MŠ na odloučeném pracovišti Sokolovská 602/30, Karviná- Nové Město je v provozu od roku 1983. Zřizovatelem MŠ bylo v průběhu let město Karviná, 7 let byla závodní MŠ Dolu 1. Máj. Od 1. 1. 2003 MŠ působila jako samostatná příspěvková organizace.

Od 1. ledna 2014 se MŠ stala odloučeným pracovištěm ZŠ a MŠ Dělnická, Karviná, příspěvková organizace a dostala neoficiální název MŠ U Máji.

MŠ tvoří 3 budovy navzájem propojené prosklenými spojovacími chodbami, z toho ve dvou vícepodlažních objektech jsou umístěny čtyři prostorné, okny prosvětlené třídy a herny, sociální zázemí dětí a pedagogů, v jednopodlažním objektu se nachází kuchyně, kanceláře, prádelna a sociální zázemí ostatních zaměstnanců. MŠ je umístěna v bezprostřední blízkosti sídliště a zároveň ve středu města. Součástí areálu je školní zahrada upravená do přírodního stylu.

Materiální podmínky a personální zajištění nám umožňují naplňovat MŠ U Máji, při využití výjimky v naplněnosti tříd v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání v platném znění, třídu do 25 dětí, protože kapacita MŠ je 100 dětí.

Filozofií mateřské školy je naplnění hesla: “ Vše, co je dítěti prospěšné, je správné.“

Budeme rozvíjet samostatné a zdravé sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, vytvoříme každému dítěti optimální podmínky pro rozvoj jeho osobních předpokladů, zájmů, možností a potřeb. Naším záměrem je, aby děti získaly přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost, základy k tomu, aby se mohly aktivně vyrovnávat s přirozenou životní realitou a mohly se dále příznivě rozvíjet a vzdělávat. Napomáháme vyrovnávat nerovnosti vývoje dětí před jejich vstupem do základního vzdělávání a tím usnadňujeme dětem vstup do 1. tř. ZŠ. Vytváříme podmínky pro rozvoj nadaných dětí a pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami.

ŠVP „Pilná včelka MŠ“ je v souladu s upraveným Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, který nabyl platnost dne 1. září 2021.

V rámci programu nabízíme standartní a nadstandartní péči o všechny děti MŠ (divadelní dny v MŠ, společné akce pro děti a rodiče, výlety za poznáním, exkurze, školu v přírodě, kroužky, sportovní kurzy a další aktivity v úzké spolupráci se ZŠ).

Velký důraz klademe na hru, která rozvíjí celou osobnost předškolního dítěte. V maximální možné míře se snažíme využívat metody přímých zážitků, autentických prožitků, rozvíjení

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

smyslového vnímání jako základu přirozeného poznávání. Denně se věnujeme rozvoji tělesné zdatnosti a pohybových dovedností dětí, rozvoji komunikativních dovedností. U dětí se snažíme podporovat rozvoj estetických činností, ekologických aktivit a emocí.

Přílohou Školního vzdělávacího programu je projekt Zahrada v přírodním stylu u MŠ Dělnická v Karviné. Prvky ekologie prostupují napříč celým školním vzdělávacím programem a realizovaný projekt umožňuje získat praktické a konkrétní poznatky životním prostředím, bezprostřední kontakt s okolní přírodou přibližuje každodenní změny v závislosti na všech ročních obdobích

Navazujeme na velmi dobrou úroveň spolupráce se zákonnými zástupci z předcházejících let a zároveň využijeme bohatých námětů, nápadů a zkušeností SRPŠ při ZŠ ke zkvalitnění a provázání spolupráce všech zákonných zástupců. Spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou, logopedem, lékaři a dalšími organizacemi a institucemi.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

2. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

2.1 Věcné podmínky

Mateřskou školu U Máji tvoří tři pavilony navzájem propojené prosklenými chodbami. Ve dvou dvoupodlažních pavilonech jsou umístěny 4 třídy - herny, umývárny, šatny, WC dětí, sociální zázemí pro pedagogy, kabinety a úklidové komory. Každá třída má svůj samostatný vchod. V přízemním pavilonu se nachází školní kuchyně, provozní kanceláře, šatny zaměstnanců, sklady potravin a prádelna.

V červenci a srpnu 2014 prošla MŠ rozsáhlou rekonstrukcí, došlo k výměně nábytku pro uložení hraček dětí. Do předškolní třídy byla pořízena interaktivní obrazovka s příslušenstvím, do ostatních tříd nové televizní přijímače s možností připojení k internetu. V průběhu roku 2022 byly všechny třídy vybaveny notebooky.

U mateřské školy je velká oplocená školní zahrada., která byla zrekonstruována do přírodního stylu. Pro výuku byly vytvořeny výsadbové záhony pro sezónní pěstování, trvalkové a bylinkové záhony, hmyzoviště, dřevěné domečky pro ptáčky, včelky a broučky, vrbové iglú, dřevěná treláž, dřevěné stanoviště a pocitové chodníky. Pro hru v přírodě jsou v zahradě umístěna vrbová teepee, vodní prvek se stavidly, dřevěný altán, vrbové loubí, svah, lanové výstupy dolů z kopce, vrbový tunel, dřevěný výlez se sklouznou nerezovou skluzavkou, pískové plochy, dřevěná staveniště s nerezovými kyblíky, dřevěná pavoučí lanová prolézačka, lanová dráha mezi kmeny stromů. Dále je na školní zahradě umístěna houpačka Hnízdo, kládová houpačka, stoupací věž se skluzavkou a trampolína.

Písek v pískovišti je pravidelně měněn, pískoviště se nezakrývá, ale 2krát ročně propaří a přeryje.

Částečně zahradu zastihují vzrostlé kaštany, které rostou hned za oplocením školní zahrady. Pro pobyt venku na školní zahradě máme dostatek přenosných hraček, pomůcek, náčiní a nářadí.

Vybavení kuchyně je v souladu s vyhláškou č. 107/2001 Sb. o hygienických požadavcích na stravovací služby. V průběhu let předpokládáme obměnu a doplnění inventáře kuchyně (nerezové stoly, myčky na nádobí do kuchyněk jednotlivých tříd).

MŠ má přiměřeně velké prostory, dětský nábytek, tělocvičné nářadí a zdravotně hygienická zařízení jsou uzpůsobena potřebám a počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná, bezpečná, zrekonstruovaná.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

Všechny třídy jsou vybaveny vhodným nábytkem včetně otevřených polic pod parapety pro přehledné uložení hraček, židličkami, stoly, lehátky a skříněmi pro uložení lůžkovin.

Vybavení hračkami a učebními pomůckami je na dobré úrovni. Výtvarným, pracovním a tělovýchovným nářadím a náčiním a knihami je MŠ vybavena dobře. K obměně hraček a vybavení dochází průběžně. Většina hraček je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si hračky samy brát a ukládat.

Děti se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, dětské práce jsou přístupné rodičům a veřejnosti. K prezentaci dětských prací jsou využívány velké okenní tabule na chodbách, šatny, třídy a schodiště.

Všechny vnitřní a venkovní prostory odloučeného pracoviště MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

2.2 Organizace

Denní řád MŠ je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Věnujeme se plně dětem a jejich vzdělávání. Naší prioritou je vytvářet dětem potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do MŠ uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Dětem vytváříme dostatek času a prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Činnosti organizujeme tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby byly zapojeny do organizace činností, pracovaly svým tempem. Vytváříme podmínky pro individuální, skupinovou i frontální činnost, děti mají možnost účastnit se společných činností v různě velkých skupinách. Dostatečně dbáme na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností vytváříme vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky připravujeme včas).

Nepřekračujeme doporučené počty dětí ve třídě, případné spojování tříd je uskutečňováno pouze z nutných provozních důvodů.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

2.3 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly mají všichni zaměstnanci jasně vymezeny. ZŠ a MŠ Dělnickou, Karviná, příspěvkovou organizaci, řídí ředitel školy

Odloučené pracoviště MŠ řídí zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání. V případě nepřítomnosti je řízením pověřena zastupující učitelka.

Školní jídelnu řídí provozář školní jídelny. Oblast ekonomickou zajišťuje zástupce ředitele pro věci ekonomické.

Je vytvořen funkční informační systém. Na odloučeném pracovišti, při vedení zaměstnanců, vedoucí pracovníci vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojují zaměstnance do řízení MŠ, ponechávají jim dostatek pravomocí a respektují jejich názor. Podporují a motivují spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání rozumně hodnotí práci podřízených, nezapomíná na jejich vhodnou motivaci, podporuje spolupráci. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zveme ke spolupráci rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.

Školní vzdělávací program vypracováváme společně. Spolupráce s dalšími subjekty je na velmi dobré úrovni. Využíváme také pomoc odborníků při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

2.4 Personální a pedagogické zajištění

Na odloučeném pracovišti mají všichni pedagogičtí pracovníci předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Od škol roku 2016/2017 působí na MŠ školní asistent.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogové se soustavně dále vzdělávají. Ředitel školy vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání.

Rozpisy pracovní doby pedagogů jsou organizovány tak, aby při všech činnostech byla zajištěna dětem optimální pedagogická péče.

V MŠ U Máji je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti pedagogů každý den ve všech třídách pravidelně. Mezi činnosti, které jsou zajištěné souběžným působením pedagogů, patří příprava na pobyt venku (hygiena, převlékání), pobyt venku, příprava na polední stolování (hygiena), polední stolování včetně hygieny, příprava na odpolední odpočinek. Navíc mezi tyto činnosti spadají výlety, exkurze a další mimořádné akce.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

Je prioritou všech pedagogů a ostatních zaměstnanců jednat, chovat se a pracovat profesionálním způsobem.

Specializované služby jako je logopedie či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je zajišťována ve spolupráci s příslušnými odborníky.

2.5 Životaspráva

Na odloučeném pracovišti MŠ je dětem poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. Je zajištěn dostatečný pitný režim, kdy mají děti možnost volby (voda, čaj, apod.), v průběhu celého dne dítěte v mateřské škole.

Připravujeme pestré zeleninové a ovocné talíře, děti si vybírají formou samoobsluhy. Nabízíme dětem možnost samy si chystat pokrmy (namazat chleba, naložit salát, zvolit si porci, atd.). Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

Je zajištěn pravidelný denní řád, který však umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Rodiče mají možnost přivádět své dítě do MŠ kdykoliv dle svých potřeb po předchozí domluvě, s výjimkou dětí plnicích povinné předškolní vzdělávání.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku (zpravidla 2 hod. v dopoledních hodinách), vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiných přírodních překážkách (mráz pod -10 stupňů, náledí, silný vítr, déšť, inverze apod.). Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale v rámci možností i v MŠ.

Spací aktivity jsou upraveny podle individuálních potřeb dětí, všechny děti odpočívají 30 min., poté jsou dětem s nižší potřebou spánku nabízeny zájmové aktivity a jiné klidné činnosti ve třídě, ke spánku v MŠ nikdo dítě nenutí.

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidných koutcích třídy.

2.6 Psychosociální podmínky

Péče o děti je podporující, sympatizující, empatická, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově příchozím dětem nabízíme postupné včleňování a přivykání si prostředí MŠ (viz. adaptační program).

Všechny děti naší mateřské školy mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí. Převažuje pozitivní hodnocení, pochvala, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany).

Mateřská škola spolupracuje s dalšími organizacemi a odborníky při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

2.7 Spoluúčast zákonných zástupců

Snažíme se ve vztazích mezi zaměstnanci školy a zákonnými zástupci dětí vytvářet oboustrannou důvěru a otevřenost, vstřícnost, respekt a ochotu spolupracovat. Sledujeme, snažíme se porozumět a vyhovět konkrétním potřebám jednotlivých dětí. Zákonní zástupci dětí mají možnost podílet se na dění v MŠ, podle svého zájmu vstupovat do her svých dětí.

Nabízíme zákonným zástupcům možnost podílení se na organizačním zajištění a účasti na tradičních akcích MŠ- zdobení vánočních perníčků, vánoční besídka a besídka ke Dni matek, karneval, rozloučení s předškoláky., Dny dětí, podzimní hrátky.

Nabízíme zákonným zástupcům možnost účastnit se společných akcí ZŠ a MŠ Dělnická, Karviná, příspěvková organizace - sobotní výlety, ples školy, Beach turnaj rodičů, dny otevřených dveří v rámci zápisu do ZŠ i MŠ.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

Pravidelně a dostatečně informujeme rodiče o všem, co se v MŠ děje - formou osobních kontaktů, informacemi na nástěnkách ve všech třídách, na třídních schůzkách, na www stránkách školy, na Facebooku školy.

Vítáme zájem zákonných zástupců o spolurozhodování při plánování programu MŠ, při řešení vzniklých problémů.

Informujeme zákonné zástupce pravidelně o prospívání jejich dítěte, pokud o to projeví zájem. Domlouváme se na společném postupu při výchově a vzdělávání dítěte. Chráníme soukromí rodiny a zachováváme patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech. V maximální možné míře se snažíme o ohleduplné, taktní, diskrétní jednání se zákonnými zástupci, nezasahujeme do života a soukromí rodiny, varujeme se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Podporujeme rodinnou výchovu a snažíme se pomáhat zákonným zástupcům v péči o dítě, nabízíme poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Spolupracujeme s PPP, ŠPZ a ostatními odborníky z dalších poradenských center. Tvoříme pro děti ve spolupráci s PPP individuální vzdělávací plán.

2.8 Adaptační program

Začátek docházky do mateřské školy je pro dítě v každém případě velkou změnou a ta s sebou přináší spoustu pocitů a zážitků, se kterými se musí dítě vyrovnat. Vstupuje do neznámé budovy a do třídy s jiným vybavením a hračkami než jaké zná z domova, mezi cizí děti a dospělé. Musí se přizpůsobit dosud neobvyklému režimu a požadavkům a naučit se komunikovat s “novou autoritou” – pedagogem. Každé dítě reaguje na takovou situaci jinak.

Adaptační program se týká dětí, které nově nastupují do naší mateřské školy a nemají žádnou zkušenost být samostatně bez rodičů. Adaptační doba je umožněna individuálně a s ohledem na možnosti rodičů a zvláštnosti konkrétního dítěte.

Adaptační plán:

- 1. týden
 - 1. den v MŠ za účasti rodičů – přivítání, vzájemné seznámení – maximálně 1-2 hod. od 8 hodin,
 - 2. den v MŠ bez rodičů – maximálně 1-2 hod. od 8 hodin,

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

- do konce týdne docházka dítěte nejdéle do 10. hod., popř. dle doporučení třídní učitelky.
- 2. týden
 - dopolední docházka – odchod po obědě (12:00 hod.).
- 3. týden
 - pokud probíhá adaptace bez obtíží, je možné vyzkoušet celodenní pobyt dítěte v MŠ s odchodem po 15 hodině.

Pokud si dítě zvyká pomaleji, domluví si rodič další individuální průběh adaptace.

2.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání, zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivce, vytváří potřebné podmínky a zajišťuje osobnostní rozvoj dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dítětem se speciálně vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích potřeb a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 školského zákona.

Začlenění podpůrných opatření od jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Při vzdělávání těchto dětí využívá učitel služeb ŠPZ. Podpůrná opatření zajišťuje MŠ.

a) Děti uplatňující využití podpůrných opatření

Podpůrná opatření 1. stupně

- kompenzují mírné obtíže,
- stanoví a uplatňuje škola na základě plánu pedagogické podpory,
- PPP zpracovávají pedagogové na třídě, ve které je umístěno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, samozřejmostí je spolupráce obou pedagogů na třídě,
- pedagog vypracovává plán pedagog. podpory pro dítě, u kterého předpokládá, že bude požadovat vyšetření ŠPZ,
- plán pedagogické podpory je realizován po dobu nejdéle 3 měsíců, pedagogům je nápomocna při realizaci podpůrných opatření školní asistentka MŠ,
- při realizaci podpůrných opatření využívá mírných úprav v režimu, organizaci, vhodných metod, individualizace výuky, upevnění pracovních návyků, motivace dítěte, přiměřenost,

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

zaměření na podporu koncentrace, odlišné časové limity, srozumitelnost, motivující a podněcující slovní hodnocení,

- nejdéle po třech měsících pedagogové se zástupkyní ředitele pro předškolní vzdělávání vyhodnotí a seznámí zákonné zástupce s hodnocením,
- pedagogové ve spolupráci zástupkyní ředitele pro předškolní vzdělávání doporučí vyšetření ve ŠPZ, upozorní rodiče na nutnost podat si žádost o vyšetření v ŠPZ,
- zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání odešle doporučeně plán pedagogické podpory do ŠPZ,
- ŠPZ nejdéle do 3 měsíců od podané žádosti dítě vyšetří, zpracuje zprávu, předá zákonným zástupcům a zašle do školy,
- škola bezodkladně po doručení realizuje doporučení.

Podpůrná opatření 2. stupně:

- charakteristika: aktuální zdravotní stav, opožděný vývoj, odlišné sociokulturní prostředí, poruchy učení, mírné řečové problémy, mírné poruchy autistického spektra, nedostatečná znalost vyučovacího jazyka,
- podpůrná opatření stanovuje ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem,
- na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce pedagogové vypracují nejdéle do jednoho měsíce individuální vzdělávací plán pro dítě (u 2. stupně IVP lze případně využít, u 3. stupně je zpravidla uplatňován, u 4. - 5. stupně je uplatňován),
- IVP je podle doporučení a vyjádření ŠPZ realizován na třídě, průběžně, nejdéle však jednou ročně je vyhodnocován,
- zákonný zástupce musí o vypracování IVP požádat, ředitel školy musí vyhotovit rozhodnutí o povolení vzdělávat podle IVP,
- k realizaci IPV je nutný informovaný souhlas zákonných zástupců, zajišťují pedagogové ve spolupráci se zástupcem ředitele pro předškolní vzdělávání,
- zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání předá informaci o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP, který je zaznamená do školní matriky.

Podpůrná opatření 3. stupně:

- charakteristika- závažné specifické poruchy učení, chování, těžká porucha řeči, LMD, sluchové a zrakové postižení.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

Podpůrná opatření 4. stupně:

- charakteristika - závažné poruchy chování, středně těžké a těžké mentální postižení, závažné vady řeči, poruchy autistického spektra, závažné tělesné postižení.

Podpůrná opatření 5. stupně:

- charakteristika - nejtěžší zdravotní postižení, postižení s více vadami, vyžadující vysokou úroveň podpory,

b) Děti nadané a mimořádně nadané:

- projevují se: neobvyklou živostí, menší potřebou spánku, vysokou úrovní aktivity, časným rozpoznáním známých osob, je vytvořena trvalost objektu dříve než u ostatních, velkou potřebou přísunu nových podnětů, neobvyklou pamětí, velkou rychlostí učení, časným nástupem řeči, zvědavostí, kladením otázek,
- pedagogové na třídě vytvoří plán podpůrných opatření pro dítě mimořádně nadané, dále postup stejný jako u pedagogické podpory 1. stupně,
- pedagogové ve spolupráci se zástupcem ředitele pro předškolní vzdělávání zajistí odeslání PLPP a doporučí vyšetření ŠPZ, upozorní rodiče na nutnost podat si žádost o vyšetření ve ŠPZ,
- po doporučení ŠPZ jsou okamžitě zahájeny práce na vytvoření IVP pro mimořádně nadané dítě,
- IVP sestavují pedagogové na třídě, ve které je dítě umístěno, úzce spolupracují se zákonnými zástupci dítěte, zákonný zástupce IVP podepisuje,
- IVP bude sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ,
- zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte a zaznamená informace o zahájení podpůrných opatření podle IVP do školní matriky,
- pedagogové ve třídě realizují IVP, průběžně vyhodnocují, IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku,
- termín vyhodnocení naplňování IVP je součástí IVP, přílohou jsou tiskopisy PLPP a IVP.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

MŠ v případě vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami zabezpečuje tyto podmínky:

- uplatňujeme vysoce profesionální postoj pedagogů a ostatních zaměstnanců, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí,
- citlivě a přiměřeně působíme na dítě, respektujeme jeho osobnost, uplatňujeme individuální přístup,
- volíme vhodné, potřebám dětí odpovídající metody a formy práce a prostředí,
- spolupracujeme se zákonnými zástupci, školskými poradenskými zařízeními, s odborníky mimo oblast školství,
- v souladu s právními předpisy stanovujeme nižší počet dětí ve třídě,
- zajišťujeme pomůcky ke vzdělávání s ohledem na vývojová a osobnostní specifika dětí,
- realizujeme stanovená podpůrná opatření dle stupně postižení,
- umožňujeme osvojování dovedností zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupně postižení,
- podle stupně přiznaného podpůrného opatření zajišťujeme přítomnost asistenta pedagoga.

2.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Podle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. je za nadané dítě považováno především dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Dále pak především dítě, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Nadané dítě je dítětem se speciálně vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích potřeb a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 školského zákona.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

Vzdělávání nadaného dítěte probíhá formou integrace do běžné třídy. Integraci vzdělávání nadaného dítěte ve třídě zajišťují pedagogové. Vzdělávání je zahájeno na začátku roku identifikací dítěte předškolního věku, které projevuje znaky nadání v intelektové oblasti.

Identifikaci obvykle provádí rodič, učitel(ka), případně další osoby z okolí dítěte. Tito si všimají projevů nadaného chování dítěte v rámci rozvíjících aktivit, kde je možné nadání uplatnit. Toto dítě poté vykazuje znaky nadání, příp. alespoň k nim směřuje. Zde se používají běžné identifikační metody. Potenciálně nadané dítě je podrobena testovacím metodám (př. test inteligence) v pedagogicko-psychologické poradně. Na základě odborného vyšetření je pak zpracován individuální vzdělávací plán, podle kterého pedagog zajišťuje další vzdělávání nadaného dítěte.

Pedagog použije individuální pedagogický přístup, který zohledňuje individuální osobnost dítěte, ale zároveň nevyčleňuje nadané dítě z kolektivu. Respektuje individuální potřeby dítěte, jeho osobnost, soustředěněji si všímá jeho rozvoje a prospívání, sleduje jeho vzdělávací potřeby. Dítěti jsou dle individuálního vzdělávacího plánu zadávány specifické úkoly, rozvíjející jeho nadání, nabízeny aktivity podle zájmu a mimořádných schopností či nadání dítěte. Jsou zajišťovány vhodné didaktické pomůcky.

2.11 Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Rámcové cíle a záměry vzdělávání obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Dvouleté dítě však projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje a objevuje. Poznává všemi smysly. Před nástupem dítěte do MŠ umožníme rodičům seznamování s MŠ společně s dítětem, nabídneme zkrácený pobyt, postupné přivykání, seznamování s prostředím, dětmi, pedagogy, denním programem. Respektujeme rituály při loučení s rodiči.

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let byly ve škole přijaty opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, materiálních a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání a obsahu vzdělávání. V oblasti materiálních podmínek jsou využívány hračky, didaktické pomůcky a vybavení vhodné pro děti ve věku od 2 do 3 let. Třída je vybavena vhodným sedacím nábytkem, který podporuje správné držení těla při sezení, je bezpečný a stabilní. Prostředí třídy a herny poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne. Vybavení dětských koupelen vychází z vyhlášky č. 410/2005.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

V oblasti životosprávy bude upraven denní režim v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí.

Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání optimálně využije maximální možnou výši úvazků pedagogických pracovníků. Zároveň bude přizpůsoben rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů tak, aby bylo možné jejich co největší souběžné působení v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne. Personálním posílením mateřské školy bude školní asistent, nebo chůva v mateřské škole, která bude pomáhat s péčí o dvouleté děti, a to zejména v oblasti sebeobsluhy dítěte, zajištění bezpečnosti a individuálních potřeb dítěte.

V dané problematice se budou pedagogové MŠ vzdělávat v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, zejména k tématu psychických nebo fyzických specifik vývoje dvouletých dětí.

MŠ zajistí vzdělávání těchto dětí co nejvíce nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Pedagogové ve třídě zajišťují ve větší míře delší časový prostor pro stravování a sebeobsluhu, více individuální péče, srozumitelná pravidla, pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory a pocit bezpečí. Vytváříme přiměřeně podnětné prostředí a činnost.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

2.12 Podmínky vzdělávání cizojazyčných dětí

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Při práci s celou třídou přizpůsobujeme didaktické postupy a systematicky a cíleně podporujeme osvojení českého jazyka. Jazyková podpora v MŠ je klíčová pro přípravu dítěte na nástup do základní školy. Potřeby dítěte s OMJ

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

se neomezují pouze na osvojení klíčových kompetencí a sociálních dovedností, ale jsou znásobeny potřebou osvojit si komunikační jazyk v dané zemi za účelem dalšího vzdělávání.

Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Záměry zlepšující kvalitu vzdělávacího procesu:

- aktivní spolupráce všech pedagogických pracovníků a rodičů,
- seznámení se s kulturou a zvyklostmi, ze které dítě pochází, aby mu bylo umožněno dodržovat tradice (stravovací návyky) jemu přirozené a vlastní,
- naplánovat systém komunikace s rodiči dítěte,
- připravit pomůcky pro zkvalitnění výuky,
- připravit dětský kolektiv na nástup cizince do jejich skupiny,
- revidovat Školní vzdělávací program (například začlenění svátků rodné země cizince, poznávání kultury, zajímavostí rodné země dítěte),
- poskytujeme dítěti dostatek příležitostí pro zapojení do her, snažit se zapojovat do všech činností, ale nenutit,
- používat komunikační kartičky a demonstrační obrázky,
- delší adaptační období pro dítě aj.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

3. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Vnitřní uspořádání

MŠ U Máji je odloučeným pracovištěm na ulici Sokolovská 602/30 ZŠ a MŠ Dělnická, Karviná, příspěvková organizace, s celodenním provozem s určenou dobou pobytu od 6.00 do 16.00 hod. V mateřské škole jsou 4 třídy s celkovým počtem 100 dětí. V každé třídě je umístěno 25 dětí.

V MŠ U Máji jsou děti rozmístěny do tříd podle věku – homogenní třídy s výjimkou třídy Hvězdiček, která je heterogenní. Rozdělení do tříd podle věku u předškolních dětí nám umožňuje ve větší míře a lépe respektovat individuální a věkové zvláštnosti a potřeby dětí, usnadňuje organizaci činností a akcí s dětmi, umožňuje promyšleněji plánovat činnosti v TVP, vhodněji volit metody a formy práce. Rovněž nám umožňuje režimové změny a přizpůsobení denního programu potřebám dětí nejmenších. Vycházíme také z požadavku rodičů předškolních dětí.

Děti jednotlivých tříd mají možnost kontaktů mezi sebou při ranním scházení dětí do 7.00 hod., během pobytu na školní zahradě, při společných akcích školy, divadelních představeních v MŠ a při změnách organizace vzdělávání z provozních důvodů.

Jednotlivé třídy mají své označení:

1. tř. Berušky - zde jsou umístěny děti od 2 do 3 let věku, předškolní vzdělávání zajišťují 2 pedagogičtí pracovníci,
2. tř. Sluníčka - zde jsou umístěny děti od 3 do 4 let věku, předškolní vzdělávání zajišťují 2 pedagogičtí pracovníci,
3. tř. Hvězdičky - zde jsou umístěny děti od 4 do 5 let věku a děti s povinným předškolním vzděláváním, předškolní vzdělávání zajišťují 2 pedagogičtí pracovníci,
4. tř. Motýlci - zde jsou umístěny děti s povinným předškolním vzděláváním a děti s odloženou školní docházkou, předškolní vzdělávání zajišťují 2 pedagogičtí pracovníci.

Bližší charakteristika jednotlivých tříd je součástí vzdělávacího programu každé třídy (TVP).

MŠ U Máji uskutečňuje individuální vzdělávání. Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání doporučí zákonnému zástupci dítěte oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno (Desatero), stanoví předběžný termín pro ověření úrovně očekávaných výstupů dítěte.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

Ověření úrovně očekávaných výstupů bude probíhat ve třídě Motýlků za přítomnosti Zákonného zástupce, zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání a učitel(ka) dané třídy. Dítě bude nenásilně zapojeno do činností, které budou provádět ostatní děti ve třídě.

Od školního roku 2017/2018 určuje školský zákon závazný termín zápisu k předškolnímu vzdělávání v období od 2. května do 16. května. Hlavní termín zápisu se provádí dle dohody ředitele školy s Odborem rozvoje magistrátu města Karviné. Ředitel školy zveřejní, současně se zveřejněním termínu a místa zápisu, kritéria, která jsou zveřejněna na obvyklém místě (informační plakáty, www stránky).

Děti jsou do mateřské školy přijímány po dovršení věku tří let, nejdříve však lze do MŠ přijmout dítě od 2 let věku. K zápisu dítěte se dostaví zákonný zástupce dítěte s občanským průkazem, rodným listem dítěte, podá si Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, obdrží Evidenční list - zákonný zástupce je povinen vyplnit informace pravdivě a aktuálně a ten pak, potvrzený lékařem o zdravotním stavu, u dětí mladších 5 let doplněn také o očkování, nejpozději do 5 dnů od podání žádosti odevzdat vedoucí učitelce MŠ.

O přijetí či nepřijetí rozhoduje ředitel školy ve správním řízení dle daných kritérií. Zápis lze provádět i mimo hlavní termín zápisu s přihlédnutím na nutnost nepřekročit stanovenou kapacitu školy.

3.2 Denní program

6.00 – 7.00 doba příchodu a scházení dětí na 1 tř.,

- předávání dětí pedagogickým pracovníkům,
- volné spontánní zájmové aktivity, děti, které to potřebují, mohou snídat (vlastní potraviny).

7.00 – 8.00 doba příchodu na kmenových třídách

8.00 – 8.20 individuální volba hry a činnosti, didakticky zacílené činnosti

8.20 – 8.30 ranní kruh, rituály, tělovýchovné chvílky

- cílem ranního kruhu je vést děti k tomu, aby si vzájemně naslouchaly, aby se seznámily s tématem a činnostmi dne, místem pro seznámení s písněmi a říkadly, řešení problémů,
- ranní kruh je symbolem rovnosti, společného sdílení, rozvoje empatických dovedností, posílení pocitu sounáležitosti mezi všemi dětmi, spoluzodpovědnosti, děti si zde vytvářejí svá pravidla soužití, rozvíjí si sebeúctu,

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

- pro psychické uvolnění zařazujeme rituály a tělovýchovné aktivity (ranní cvičení, zdravotní cviky, pohybové hry, relaxační cvičení).

8.30 – 9.00 postupná svačina dětí.

- vedeme děti k samostatnosti, děti mají možnost zvolit si množství jídla, samy se obsluhovat, nalévat nápoje.

9.00 – 9.40 didakticky zacílené činnosti - činnosti na dané téma řízené učitelkou (ve skupinách, méně frontálně)

- nabízíme činnosti, kterými jsou děti podněcovány k vlastní tvůrčí aktivitě, hledání a experimentování, při kterých zažívají radost z úspěchu (oceňujeme nejen výsledek, ale samotný proces činnosti dětí), v těchto činnostech je dětem poskytnut prostor pro volbu činnosti řízenou pedagogickým pracovníkem, zároveň je vedeno k odpovědnosti za danou činnost tím, že ji dokončí včetně úklidu,
- respektujeme i osobní soukromí, pokud dítě činnost odmítne, může se uchýlit do klidného koutku a aktivity se neúčastnit.

9.40 – 11.40 příprava na pobyt venku, hry a činnosti venku

- zaměřeny zejména k pohybovým a tělovýchovným aktivitám, hrám a činnostem dle vlastní volby na školní zahradě a k pokračování her a činností na dané téma,
- v případě nepříznivého počasí (déšť, silný nárazový vítr, mráz pod -10 c, znečištěné ovzduší) nabízíme dětem náhradní činnosti zaměřené především na pohyb.

11.40 - 11:50 příchod do MŠ, převlékání a osobní hygiena, příprava na oběd

11.50 – 12.20 oběd

- děti si samy určují množství jídla podle daných pravidel.

12.20 – 12.30 úklid po stolování, osobní hygiena, příprava na odpočinek

- oběd a činnosti spojené jsou pro děti příležitostí jak uspokojit biologické potřeby, ale zároveň zkušeností sociální a kulturní, jsou vedeny k sebeobsluze a samostatnosti.

12.30 – 12.45 literární, hudební chvilka

12.45 – 14.00 doba individuální potřeby spánku a odpočinku respektující rozdílné potřeby dětí

- individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku, zájmová činnost,
- po spánku si děti s pomocí pedagoga složí ložní prádlo, osobní hygiena.

14.00 – 14.30 postupná svačina

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

14.30 – 16.00 volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky postupné odcházení dětí

- zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na školní zahradě.

Časové rozvržení činností je orientační. Denní program je stanoven tak, aby se dal pružně měnit podle činností a akcí s dětmi, trvale je stanovena doba oběda a odpočinku dětí.

Didakticky zacílené činnosti lze zařazovat kdykoliv v průběhu dne, zařazení a délka těchto činností je ovlivněna zájmem dětí, citovým zaujetím a vlastní aktivitou dětí. Pro děti s povinností předškolního vzdělávání je určena doba od 8.00 do 12.00 hod.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

4. Formy a metody předškolního vzdělávání

Vzdělávání uskutečňujeme ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnosti, ve které učitelka s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení stavíme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení nejčastěji ve skupinách a individuálně. Není naším cílem předávat dětem hotové poznatky a slovní poučení, vyhledáváme takové metody a formy práce, které děti vedou k aktivitě, samostatnosti a spolupráci. **Využíváme metod:**

1. Zaměřených k naplňování obecných cílů

- komunikace a interakce mezi dětmi a zaměstnanci MŠ.

2. Metody vedoucí k naplňování dílčích cílů

- metody založené na prožitku – společná vycházka, improvizace, ranní kruh, hry s vodou, společný zpěv, krájení potravin, hračka z domova, čtení pohádky,
- metody založené na vzoru - vzor učitelky při stolování, hygieně, čtení pohádky, vzor chování komunikace, dodržování pravidel,
- metody založené na hře
- podle činnosti - pohybové, námětové, konstruktivní, společenské, didaktické,
- podle motivace - nápodoba, hry založené na závratí (houpačka, kladina), na náhodě (rozpočítadla, karty, člověče nezlob se), na soutěži,
- metody založené na pohybu – rozcvička, pohybová hra, skákání, běh, plavání, tanec, jízda na koloběžce, překonávání překážek,
- metody založené na manipulaci a experimentu - experimenty s vodou, rostlinami, barvami, s tělem, se vztahy, s kreslicími materiály, se slovy, s čísly, manipulace s kostkami, přírodninami, stavebnicemi a různými materiály,
- metody založené na komunikaci - komunitní kruh, vyprávění příběhů, četba pohádky, popis, řešení problémů, dokončování příběhů, jak se tvářím, když, jak se cítím, hry na sochy, prosociální hry, pantomima,
- metody založené na tvořivosti – hry v písku, stavebnice, dílna, tvoření z papíru a materiálů, stavění domečků, dopravních prostředků, vyrábění dárků, tvoření masek a loutek,

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

modelování, výzdoba třídy, hry se sněhem, literární tvorba, hudební a taneční tvorba, výtvarná tvorba,

- metody založené na fantazii a magičnu - vymýšlení a vyprávění fantastických příběhů, fantazijní práce s materiály, provokování fantazie co by to bylo, kdyby to nebylo, kreslení, malování, modelování., improvizace a další dramatické metody,
- metody založené na myšlenkových operacích - vymýšlení a konstruování modelů a vynálezů, diskuse a domlouvání, řešení hádanek, hlavolamů, společné plánování, řešení běžných problémů.

4.1 Formy a metody práce při vzdělávání dětí od dvou do tří let

Hlavním edukačním záměrem je prostřednictvím hry a zábavy rozvinout osobnost dítěte mladšího tří let prostřednictvím zcela přirozeného prostředí, ve kterém se dítě bude cítit dobře. Poskytnout dětem prostor pro dostatek pohybu a hru, a maximálně rozvinout vnímání, pohyby, řeč, citový život i sociální vztahy dětí.

Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností bude přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí, budou voleny vhodné metody a formy práce. Individuální a skupinové učení, prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi, situační učení, spontánní sociální učení, dramatická výchova, didakticky cílené činnosti, aktivity spontánní a řízené učitelem. Děti se nejvíce učí nápodobou, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály. Zpravidla se děti mladší tří let nedokážou delší dobu soustředit, pozornost udrží jen velmi krátkou dobu. Specifika dětí mladších tří let související s úrovní motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte budou zohledněna v činnosti, které se budou průběžně střídat. Největší prostor bude ponechán volné hře a pohybovým aktivitám. **Využíváme metod:**

- metodika vzdělávání 2- 3 letých dětí – podporování hry, která je základní činností dětí, postupné začleňování ostýchavých dětí, přizpůsobování denního programu adaptabilitě dětí, postupné začleňování dětí do řízených činností, postupné osvojování samoobslužné činnosti na toaletě, v umývárně, šatně, při stolování,
- motorické vzdělávání – vytváření podmínek k podpoře tělesných aktivit a zdraví, osobní spokojenosti a pohody, zajištění bezpečnosti, uspokojování individuální potřeby pohybu, rozvíjení správného držení těla, zautomatizování již zvládnutých pohybů, uvolňování ruky prostřednictvím volného“ čmárání“(úchopové pastely, prstové barvy, silné tužky),

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

rozvíjení smyslu pro rytmus (říkadla, dětské rytmicko - melodické nástroje), rozvíjení motorických a senzomotorických dovedností, zapojování do vzdělávání dle individuálních možností,

- rozvíjení poznávacích procesů – podněcování aktivit, rozvíjení zvědavosti, fantazie, poznávání okolí, získávání orientace v prostoru, čase, pojmenování lidského těla, předmětů každodenní potřeby, poznávat jména dětí, kamarádů, postupné seznamování s přírodou (zvířata, ovoce, zelenina), poznávání vlastností předmětů (barvy, tvary), postupné učení se prostorové orientaci, odhadování velikostí, vhodnou nabídkou činností dítěti pomáhat v chápání okolního světa, motivování k dalšímu poznávání, učení soužití ve společnosti vrstevníků,
- řeč – poskytování správných mluvních vzorů, rozvíjení slovní zásoby dítěte (pasivní i aktivní slovní zásoba),
- učení nápodobou – zkoumání světa prostřednictvím smyslů a pohybových aktivit, objevování a zkoumání různých materiálů, předmětů, prostoru, sebepoznávání, poznávání ostatních, umožňování volných herních činností, realizování her s podporou dospělého, usnadňování her s vrstevníky (dítě, učitelka, dítě), respektování krátkodobé pozornosti dvouletého dítěte, nabízení jednoduchých, pestrých, krátkodobých činností, postupné procvičování ve zvládnutí emocí a efektivního chování, pomoc učitelky při řešení konfliktních situací mezi dětmi, respektování individuální potřeby dětí v navazování přátelství, osvojování si nejjednodušších pravidel slušného chování, rozvíjení pocitu osobní jistoty, podporování citových vztahů k rodině, škole, zaměstnancům školy, ostatním dětem, k okolnímu světu.

4.2 Formy a metody práce při vzdělávání dětí nadaných

Formy a metody práce při vzdělávání nadaných dětí vychází jednak z potřeby rozvíjet talent a schopnosti dětí, z poptávky o aktivity nadaných dětí, které budou zařazené do vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu.

Úkolem naší MŠ je nadaným dětem umožnit a dát jim příležitost své schopnosti rozvinout. Má-li být práce s nadanými dětmi předškolního věku efektivní a úspěšná, je třeba dodržovat určitá obecná pravidla, kterými jsou:

- neautoritativní komunikace,

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

- pozorné naslouchání,
- nenutit nadané dítě do činnosti,
- prostor pro prezentaci dítěte,
- provádět společné hodnocení činností.

Metody a formy práce vycházejí především ze zprávy pedagogicko - psychologické poradny daného dítěte, která obsahuje závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby nadaného dítěte. Stejně tak obsahuje vzdělávací model pro nadané dítě, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání dítěte, časové a obsahové rozvržení vzdělávání, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, seznam doporučených vzdělávacích pomůcek a materiálů. **Využíváme metod:**

5. vnější akceleraci – týká se vnějšího uspořádání (urychlení) vzdělávacích podmínek, je doporučena jen některým dětem a to po důkladné psychologické diagnostice emoční a sociální úrovně a po zvážení situace ze strany rodičů a učitelů, takovou možnost nabízí tzv. školský zákon, který umožní přijetí pětiletého dítěte (narozeneho v období leden až červen školního roku, v němž teprve dosáhne šestého roku) do 1. ročníku základní školy,
6. obohacení – dítě setrvává se svými vrstevníky ve třídě, pracuje společně na shodných tématech, ale nadané dítě je obohacováno úkoly s vyšší náročností,

6.1 formy obohacení při řízených činnostech:

- zařazování aktivujících metod (př. hry, dramatizace, kresba),
- používání standardních a nadstandardních úkolů (oba úkoly však vychází ze stejného tématu a umožní dětem s odlišnou úrovní nadání pracovat společně),
- využití doplňkových úkolů (na těchto úkolech pracují děti, které jsou hotovy dříve s prací – nejedná se jen o nadané děti).

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program „Pilná včelka MŠ“ vychází z rámcových cílů a záměrů předškolního vzdělávání z Rámcového vzdělávacího programu, doplněného o Konkretizované očekávané výstupy, ze závěrů ČŠI, z podnětů rodičovské veřejnosti a ze společných projektů pro ZŠ a MŠ.

Při všech činnostech, které probíhají v mateřské škole v průběhu dne, jsou plněny rámcové cíle předškolního vzdělávání. To znamená, že v kterékoliv části dne, v kterékoliv situaci si uvědomujeme:

1) Co se tím, co právě děláme, děti učí, jak se rozvíjejí?

- Podporujeme tělesný rozvoj, zdraví, řeč, dokonalejší chápání, chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, rozvíjíme schopnost přemýšlet, poznávací a tvůrčí schopnosti, fantazii, chápání vývoje a změny.

2) S jakou morální či lidskou hodnotou se právě děti setkávají, jakou si osvojují?

- Poskytujeme možnost poznat hodnoty jako respektování, spolupráce, jistota, komunikace, vzájemná pomoc, bezpodmínečné přijetí, důvěru, optimismus, empatie, spolehlivost, svoboda, rovnost, soucítění a solidarita, péče o druhé, hodnoty spojené se zdravím.

3) Jaký prostor mají děti pro samostatnost, svobodu, sebevědomí, jak mají možnost ovlivnit chod věcí, které právě dělají?

- Vytváříme příležitosti k rozvoji sebevědomí, zdravé sebedůvěry, rozvíjíme zájem podílet se na společném životě a činnostech, vedeme k poznání, že může svou situaci ovlivňovat, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá.

Každodenními činnostmi je směřováno k naplňování klíčových kompetencí, k tomu, je předpokládáno, že by dítě ukončující předškolní vzdělávání mohlo těchto kompetencí dosáhnout.

Kompetence k učení - představují soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností a hodnot důležitých pro úspěšné zvládnutí navazujícího procesu učení v dalším vzdělávání (soustředěnost, pozornost, zkoumání, objevování, hledání souvislostí, experimentování, užívání pojmů, znaků a symbolů, uplatňování zkušeností v praxi, elementární poznatky o světě

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

a jeho proměnách, zvědavost, schopnost porozumět věcem, jevům, radost z úspěchu vědomé učení a úsilí, záměrná paměť, dokončení práce, schopnost hodnotit sebe i ostatní).

Kompetence k řešení problémů - představují soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností a hodnot důležitých k tomu, aby dítě bylo schopné řešit a vyrovnat se se situacemi a problémy, které mohou nastat (využívání bezprostředních zkušeností k samostatnému řešení problému, vyhledávání nových řešení, využívání zkušeností, fantazie, představivosti, zpřesňování početních představ, vnímání elementárních matematických souvislostí, volby funkčních řešení, možnost ovlivnění situace vlastní iniciativou).

Komunikativní kompetence - představují soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností a hodnot důležitých pro zvládnutí vzájemné komunikace mezi lidmi (řeč ve vhodně formulovaných větách, slovní vyjádření myšlenek, sdělení, smysluplný dialog, komunikace bez ostychu a zábran, uvědomění si výhod komunikace, dovednosti předcházející čtení a psaní, aktivní používání a rozšiřování slovní zásoby, využití informativních a komunikačních prostředků, povědomí o jiných jazycích).

Sociální a personální kompetence - představují soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností a hodnot důležitých k tomu, aby dítě bylo schopné zvládat situace, které nastávají v kolektivu, skupině, společnosti (samostatné rozhodování, odpovědnost za jednání i jeho důsledky, citlivost a ohleduplnost k druhým, vnímání nespravedlnosti, ubližování, agrese, spolupráce při činnostech, uplatňování společenských návyků a norem, respektování druhých, napodobování, prosociálního chování, přijímání zdůvodněných povinností a pravidel, obezřetnost při setkání s neznámými lidmi, odmítnutí nevhodného chování a komunikace, tolerance k odlišnostem druhých, chápání nevhodnosti negativních projevů chování a schopnost bránit se těmto projevům).

Činnostní a občanské kompetence - představují soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností a hodnot důležitých k tomu, aby dítě bylo schopné uvědomit si a prakticky naplňovat svá práva a povinnosti (plánování, organizování, řízení a vyhodnocování her, využití svých silných, poznávání slabých stránek osobnosti, odhadování rizik, změny vzhledem k okolnostem, svoboda a odpovědnost při rozhodování, smysl pro odpovědnost, úcta k práci druhých, zájem o ostatní, chápání důsledků nízké aktivity, základní představa o lidských hodnotách a související chování, podíl na tvorbě pravidel soužití mezi vrstevníky a jejich

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

dodržování, uvědomování si práv svých i ostatních, ochrana zdravého a bezpečného prostředí a ochrana zdraví a bezpečí svého i druhých).

ŠVP bylo zpracováno tak, aby byly naplňovány dílčí vzdělávací cíle 5 interakčních oblastí:

- 1. V oblasti biologické - "Dítě a jeho tělo"** budeme stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte. Budeme podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a povedeme je ke zdravým životním postojům.
- 2. V oblasti psychologické - "Dítě a jeho psychika"** - budeme rozvíjet duševní pohodu dítěte, jeho psychickou zdatnost, jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city i vůli, také jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření, podporovat vytváření základů pro práci s informacemi
- 3. V oblasti interpersonální- „Dítě a ten druhý“** budeme podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů
- 4. V oblasti sociálně kulturní- „Dítě a společnost“** uvedeme dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomůžeme dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje, přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.
- 5. V oblasti environmentální - „Dítě a svět“** založíme u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, budeme vytvářet základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

Záměrem veškerého snažení je:

- podporovat identitu dítěte, respektovat individuální a věkové zvláštnosti,
- pomáhat dítěti orientovat se ve společnosti, zvládat děje a změny, podporovat a osvojit si zdravý životní styl,
- umožnit dětem prožívat slavnosti a výjimečné dny, obohacující náš život v MŠ,
- učit se rozumět přírodě, lidem, vztahům, poznávat děje a jevy v přírodě, jejich podstatu a vzájemný vliv.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

Školní vzdělávací program „Pilná včelka MŠ“ je sestaven z 5 integrovaných bloků, jejichž obsah odpovídá obsahu stanovenému ve vzdělávací nabídce RVP PV. Jednotlivé integrované bloky jsou společné pro všechny třídy MŠ, jejichž zařazení a posloupnost jsou závazné. Integrované bloky jsou různě rozsáhlé a v některých bodech se prolínají, svým obsahem na sebe vzájemně navazují, doplňují se a přecházejí plynule jeden do druhého. Zaměření těchto bloků je srozumitelné dětem a vychází z přirozených potřeb a zájmů dítěte, a jeho životu blízkých situací. Charakteristika integrovaných bloků, hlavní cíle bloků i obsahová náplň je rámcově daná, pokud to prostor umožňuje, může být dle potřeb jednotlivých tříd doplňována, a dále obohacována. Časové průběhy jsou orientační, směrodatná je chuť a zájem dětí, jak dlouho se tematickým celkem budou zabývat.

Uvedené obsahy tematických celků jsou natolik obecné, aby nepotlačovaly tvořivost pedagogických pracovníků, možnosti dětí zasahovat a podílet se na plánování činností. Obsahují však návrhy názvů tematických celků - názvy pohádek, povídek, příběhů, které pomáhají pedagogům při konkretizaci obsahu tematického celku, při vytváření TVP tak, aby byly respektovány individuální a věkové zvláštnosti dětí a program byl zajímavý v průběhu trvání platnosti ŠVP.

V integrovaných blocích jsou uvedeny:

- hlavní cíle integrovaných bloků – co u dětí podporujeme,
- očekávané výstupy – co by děti měly zvládnout,
- možná témata.

Na jednotlivých třídách si pedagogové společně vypracovávají třídní vzdělávací programy podle podmínek, věku dětí, individuálních zvláštností, kreativity a tvořivosti pedagogů. Vycházejí přitom ze zájmů, potřeb dětí, umožňují dětem ovlivňovat a podílet se na plánování činností.

Při utváření třídních vzdělávacích programů jsou respektovány požadavky:

- na rozvoj osobnosti v souladu s možnostmi a schopnostmi dítěte,
- na uplatňování podílu rodičů na vzdělávání v MŠ,
- na provádění hodnocení a využívání zjištěných informací pro další práci.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

Jednotlivé tematické celky pedagogové zpracovávají v TVP do plánů, které obsahují návrhy záměrů, plánovaných činností, průběžné úkoly. Neplánované, nahodilé činnosti, hodnocení se zaznamenávají v průběhu plnění. V průběhu tematických činností by měly být zařazeny činnosti pohybové (každodenně v různých formách), komunikativní, estetické, poznávací k rozvoji logického myšlení, manipulační a experimentální.

Nabízíme dětem bohatou škálu estetických činností (výtvarných, hudebních, literárních), uplatňujeme prvky tvořivé dramatiky.

Využitím pohádek, příběhů a dalších literárních útvarů a bohatou škálou knih budeme působit na citový rozvoj dítěte. Povedeme děti ke každodenním kontaktům s knihou jako zdrojem informací a poznání – budeme rozvíjet poznávací procesy dětí.

Velký důraz klademe na hru dětí. Vytváříme prostor, čas a prostředky pro spontánní hru, vycházející z přirozených potřeb a zájmu dětí. Snažíme se v co největší míře didakticky zacílené činnosti přenášet do přirozeného prostředí.

Velkou pozornost věnujeme rozvoji pohybových dovedností, různé formy pohybových aktivit jsou zařazovány každodenně (ranní cvičení, pohybové hry s pravidly, bez pravidel, didakticky zacílené činnosti, aktivity při pobytu venku, sezonní pohybové aktivity).

Poskytujeme dětem množství podnětů pro utváření vztahu k přírodě a ochraně životního prostředí, podněcujeme děti k vlastní aktivitě – sázíme, zaléváme, pečujeme, pozorujeme, vytváříme, ochutnáváme (viz projekt Zahrada MŠ v přírodním stylu).

Naplňováním programu primární prevence vedeme děti k vlastní aktivitě, samostatnosti, ale také odpovědnosti za ochranu zdraví.

Snažíme se maximálně uskutečňovat adaptační program mateřské školy jako jeden z nejzákladnějších principů pro utvoření úzkého citového vztahu mezi dětmi a zaměstnanci MŠ. Do nabídky činností pro předškolní děti jsou zařazeny takové druhy her a metody, které hravou a nenásilnou formou připravují děti na budoucí roli školáka a napomáhají vyrovnávat nerovnosti vývoje před vstupem do základního vzdělávání.

Záměry vzdělávání naplňujeme také množstvím nadstandardních aktivit (např. plavecký výcvik, lyžařský kurz, kurz bruslení, společné akce MŠ, ZŠ, dětí a rodičů, výlety, tuzemské ozdravné pobyty, exkurze, návštěvy divadelních společností v MŠ atd.), které organizujeme v průběhu celého školního roku (viz přílohy na daný školní rok) a uskutečňováním projektu Zahrada v přírodním stylu a s tematikou využití volného času dětí.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

Záměry vzdělávání dále naplňujeme nabídkou zájmových kroužků, které probíhají v odpoledních hodinách.

Naplňování průběžných vzdělávacích cílů se prolíná každodenními činnostmi a příležitostmi.

Speciální průběžné cíle se týkají práv dítěte, sebeobsluhy a bezpečnosti. Velký důraz klademe na prevenci rizik, které mohou ohrožovat úspěch vzdělávacích záměrů.

Rodiče jsou informováni o probíhajícímu programu na jednotlivých třídách prostřednictvím nástěnek, na [www stránkách školy](#) a Facebooku školy.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

INTEGROVANÉ BLOKY:

Barevný podzim

Vánoční zázrak

Zimní radovánky

Jarní probouzení

Horké léto

6.1 Integrovaný blok: Barevný podzim

Záměrem integrovaného bloku “Barevný podzim” je umožnit dětem postupně přivyknout a seznámit se s prostředím MŠ, hračkami, vybavením, programem. Je zaměřen na adaptaci dětí, jejich seznámení s novými kamarády, zaměstnanci školy, prostředím, rituály školy a třídy, vybavením mateřské školy, školní výukovou zahradou, okolím mateřské školy a současně i seznámení se základními pravidly bezpečného chování v mateřské škole, při pobytu na zahradě mateřské školy a při vycházkách (dle aktuální potřeby konkrétní třídy, průběžně). Cílem je položit základy k utváření navzájem respektujícího vztahu mezi dítětem a dospělými v MŠ tak, aby se dítě cítilo bezpečně a spokojeně a s důvěrou se obracelo na dospělé. Budeme pomáhat dětem v navazování kontaktů s ostatními dětmi, vést je ke spolupráci a k přijímání dohodnutých pravidel soužití. Rozvíjet komunikativní dovednosti dětí a postupně se seznamovat s uspořádáním dne v mateřské škole.

Dále je integrovaný blok zaměřen na rozvíjení smyslového vnímání dětí využitím rozmanitosti podnětů, barevnosti a změn podzimní přírody. Budeme rozšiřovat poznatky dětí o proměnách přírody na podzim. Zaměříme se na pozorování proměn počasí, jeho vlivu na zdraví člověka, vnímání života zvířat na poli a v lese, jejich přípravu na zimu, význam pomoci člověkem. Budeme poznávat dozrávající ovoce, zeleninu a další podzimní plody, rozvíjet smyslové vnímání. Seznámíme se s podzimními tradicemi, zvyky a svátky (pouštění draků, uspávání broučků, apod.). Zároveň budeme podporovat zájem dětí o knihy jako zdroj poznání, jako podnětů k rozvoji řečových aktivit.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

6.1.1 Hlavní cíle integrovaného bloku

- seznámit se s prostředím třídy, mateřské školy a školní výukové zahrady, adaptovat se na ně, vytvoření pravidel třídy s piktogramovým vyobrazením,
- rozvíjet schopnost začlenit se do třídy, navazovat vztahy s vrstevníky a rozvíjet komunikativní dovednosti,
- osvojit si základní společenská pravidla chování, vytvářet pozitivní vztah k místu a prostředí, ve kterém žijeme a vyrůstáme, k přírodě,
- upevňovat hygienické návyky dětí a rozvíjet schopnost sebeobsluhy,
- vést děti k bezpečnému chování v mateřské škole i mimo ni, rozvíjet orientační schopnosti v nejbližším okolí,
- rozvíjet a upevňovat základní poznatky o letním a podzimním ročním období, proměny v přírodě s nástupem podzimu,
- rozvíjet povědomí dětí o přírodě jejím celoročním pozorováním, rozlišovat charakteristické znaky jednotlivých ročních dob,
- posilovat přirozené poznávací schopnosti dětí, vést k vnímavosti vůči okolí a pocitu sounáležitosti s okolním prostředím, přírodou,
- vytvářet citové pouto k přírodě a využívání jejího bohatství, při vlastní i společné tvorbě potřebě pečovat o své okolí,
- pozorovat změny počasí, rozvíjet schopnost přizpůsobovat se změnám v přírodě, umět na ně adekvátně reagovat, přiměřeně a vhodně se oblékat,
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních,
- rozvoj kooperativních dovedností, spolupracovat s ostatními ve skupině.

6.1.2 Co by děti měly zvládnout? (očekávané výstupy)

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat potravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci),
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek),
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je v MŠ obklopen,
- porozumět slyšenému,
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory,

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho,
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování v MŠ,
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky,
- orientovat se bezpečně v prostředí MŠ,
- zachycovat skutečnosti pomocí VV techniky, vyjadřovat se prostřednictvím HV a HVP činností,
- mít povědomí o významu zdravé výživy a dodržování hygieny,
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů,
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno – ovoce, zelenina plody,
- poznat a vymyslet jednoduchá homonyma,
- spolupracovat s ostatními,
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem představení,
- těšit se ze společně prožitých chvil, činností a zážitků,
- vyjadřovat se prostřednictvím VV a HV činností,
- všimnout si změn přírody na podzim, znát základní znaky podzimu.

6.1.3 Možná témata

- Hola, hola, školka volá
- Jak šel Adámek poprvé do školky
- Barvy a dary podzimu
- Kam chodí ježek spát
- Draku, vyleť výš
- Barevné listí
- Vyženeme bacily

6.2 Integrovaný blok: Vánoční zázrak

Záměrem integrovaného bloku “Vánoční zázrak” je radostně prožívat dobu očekávání před svátky, vést děti k aktivnímu spoluvytváření prostředí pohody. Děti se budou seznamovat s původem těchto svátků a tradic, se svátkem svatého Martina, Mikuláše, se svatou Barborou, pranostikami, s koledami, se zvyky vztahujícími se ke Štědrému dni a vánočním svátkům jako pečení vánočního cukroví, lití olova, krájení jablka aj. Komplexně pak s významem celého

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

adventního období i s tříkrálovou tradicí. Vyzdvihneme atmosféru vánoční pohody a klidu, lásku k blízkým, sounáležitost rodiny a přátelství. Záměrem je nabídkou rozmanitých činností přibližovat dětem zvyky a tradice vánočního času, rozvíjet citové vztahy k lidem a živým tvorům.

6.2.1 Hlavní cíle integrovaného bloku

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, koordinace rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka,
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu,
- rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat,
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit,
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ),
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se na společných činnostech), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané,
- vytváření pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije.

6.2.2 Co by děti měly zvládnout? (očekávané výstupy)

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku,
- naučit se z paměti krátké texty,
- porozumět slyšenému, reprodukovat, převyprávět vlastními slovy,
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků,
- zachytit a vyjádřit své prožitky slovně, výtvarně, pomocí hudby,
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc,
- spolupracovat, podílet se na společné činnosti, spoluvytvářet prostředí pohody,
- seznamovat se se zvyky a tradicemi vánočního času,
- vnímat umělecké a kulturní podněty, tradice předvánočního období,
- být citlivé k živým tvorům.

6.2.3 Možná témata

- Advent, Mikuláš, Barborka
- Mikuláš přišel s čertem na koláč

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

- Jak to chodí o Vánocích
- Cesta do Betléma
- Narodil se Ježíšek
- Těšíme se na Vánoce

6.3 Integrovaný blok: Zimní radovánky

Záměrem integrovaného bloku “Zimní radovánky” je využít zimního období k rozvoji pohybových aktivit na sněhu a ledu, k vnímání a k uvědomění si krásy i nebezpečí zimy. Záměrem je přivádět děti k ochraně přírody péčí o živé tvory v zimním období.

Blok se zaměří na charakteristické znaky zimy, zimní přírody, na experimentování s vodou ve všech skupenstvích a formách, experimentování s podporou rozvoje logického myšlení a talentu v této oblasti, pozorování přírody kolem včetně jejich proměn v závislosti na teplotě. Pozorování a krmení zvířat v zimě, hledání stop ve sněhu, porovnávání velikosti a přiřazování ke zvířatům. Seznámení s jejich životem v zimě. Seznámíme se s lidským tělem, jeho stavbou, ochranou, podporou zdraví a prevencí nemocí, s vlivem pohybu na zdraví, se zimními sporty, podpoříme sportování a zdravý životní styl.

Záměrem je využít množství podnětů k rozvoji manipulačních, hudebních, výtvarných, komunikačních dovedností, nabízet dětem praktické činnosti s různými látkami a materiály a tím získávat zkušenosti s jejich vlastnostmi a tak rozvíjet sebevědomí a sebedůvěru dětí. Záměrem je nabídnout dětem aktivity s písmeny, čísly, slovy, rozvíjející jejich chuť a zájem o učení na základě prvních kontaktů se základní školou.

6.3.1 Hlavní cíle integrovaného bloku

- seznámit děti s charakteristickými znaky zimního období,
- nechat objevovat vlastnosti sněhu, ledu a vody, pozorovat změny v zimní přírodě,
- pozorovat zvířata a jejich chování v zimě, umět je pojmenovat,
- rozšiřování poznatků o ochraně před nebezpečnými vlivy prostředí a škodlivými návyky,
- uvědomění si vlastního těla, rozvíjet poznatky o lidském těle, rozvíjet u dětí fyzickou zdatnost,
- vytvoření zdravých životních návyků, podpora zdravého životního stylu,
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení,

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

- podpora a rozvoj zájmu o učení,
- rozvoj pozitivních vztahů k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti),
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem,
- seznámit děti s pestrou škálou zimních sportů a nutnosti dodržovat bezpečnost, citlivost a ohleduplnost k druhému, odhadnout na co stačí.

6.3.2 Co by měly děti zvládnout? (očekávané výstupy)

- pohybovat se bezpečně na sněhu a ledu
- mít povědomí o významu aktivního pohybu, o možnostech sportování v zimě,
- získat zájem o učení,
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech,
- poznat některá písmena a číslice, poznat napsané své jméno,
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení,
- chápat základní číselné a matematické pojmy (orientace v počtu do 6, číselná řada do 10, poznat stejně, více, méně, porovnávat, uspořádávat, třídít soubory podle určitého pravidla),
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného,
- v situaci, které rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování,
- uvědomovat si své možnosti a limity (své silné i slabé stránky),
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé,
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může v zimním období setkat, mít povědomí,
- o tom, jak se prakticky chránit a pomáhat pečovat o živé tvory v zimním období.

6.3.3 Možná témata

- Veliký sníh
- Zvířátka v zimě
- Když zima kraluje
- Zimní sportování
- Máme tady karneval
- Z pohádky do pohádky

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

6.4 Integrovaný blok: Jarní probouzení

Blok “Jarní probouzení” má za úkol všimnout si proměn a bohaté rozmanitosti jarní přírody, umožnit dětem osvojovat si poznatky a dovednosti z oblasti péče o přírodu praktickými činnostmi. Budou pozorovat probouzející se přírodu, zahradu, rostlinky, keře a stromy. Dozví se, jak se vysazují, jmenují, budou se přímo podílet na péči o ně. Sami si zkusí zasadit vlastní rostlinku, pečovat o ni a pozorovat její růst. Dále se budou seznamovat s domácími zvířaty a jejich mláďaty. Dětem bude přiblížena periodizace života a řád, který se stále opakuje. Modelově si přiblíží střídání dne a noci, dní v týdnu, měsíců, proč se mění roční období.

Záměrem je seznamovat děti s některými velikonočními zvyky a podporovat jejich aktivitu a tvořivost při estetických činnostech. Blok přiblíží střídání dne a noci, dní v týdnu, měsíců, proč se mění roční období. Seznámíme děti s oslavou Dne Země, spojenou s péčí o naši planetu, jak jí pomáháme, zapojíme se do recyklace. Povedeme děti k aktivitě při péči o okolní životní prostředí, k samostatnému uvědomění si, co přírodě pomáhá a škodí a jak jí podle svých schopností a dovedností pomoci.

Budeme se těšit na oslavu Svátku matek, povedeme děti k posilování citových vazeb a respektování nejbližších v rodině, posilování vhodných způsobů chování a jednání v závislosti na prostředí a vedení dětí k uvědomění, že rodina poskytuje bezpečí.

6.4.1 Hlavní cíle integrovaného bloku

- seznámit děti s charakteristickými znaky jara, poznat a pojmenovat květiny, keře, stromy, domácí i divoká zvířata a jejich mláďata,
- získat povědomí o správné péči o rostliny,
- získávat dovednosti potřebné při ochraně přírody, chápat souvislosti,
- formování zdravého vztahu k přírodě a všem jejím složkám, citlivě přistupovat k živým bytostem,
- vnímat, že svět má svůj řád, poznávání jeho rozmanitostí a pestrosti, podněcovat zájem o nové věci,
- získávat vědomosti a vytvářet návyky souvisejících s tříděním odpadu a jeho recyklací, znát vlastnosti vybraných materiálů, zdokonalovat dovednosti v třídění a využití odpadu (v MŠ i doma), řídit se pokyny, radami dospělého,
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit,

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

- vytvoření elementárního povědomí o přírodním prostředí, jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách,
- seznámit děti s tradicemi velikonočních svátků u nás i ve světě,
- vytvořit si povědomí o jarních tradicích a lidových zvycích (vynášení Moreny, pálení čarodějnic - filipojakubská noc),
- rozvíjet kulturně estetické dovednosti, vyjádřit se výtvarným hudebním nebo jiným prostředkem a zacházet správně s výtvarnými pomůckami, rytmickými i hudebními nástroji, mající vliv na jejich rozvoj,
- posilovat prosociální citění, pocit sounáležitosti, porozumět potřebám druhých, posilovat citovou vazbu k rodině, k sobě navzájem i ve vztahu sám k sobě, respektovat rozdílné schopnosti, rozvíjet vztahy mezi dětmi, přijmout úspěch, neúspěch, poučit se.

6.4.2 Co by děti měly zvládnout? (očekávané výstupy)

- získat povědomí o správném chování člověka k přírodě, mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka,
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí, živé tvory),
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně,
- poznat, že je správné třídit odpad,
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, mínění a úsudky ve vhodně formulovaných větách,
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (práce na zahradě, sázení kytiček),
- seznamovat se se zvyky a tradicemi velikonoce,
- poznat strukturu rodiny, uvědomit si nejbližší členy své rodiny,
- prožít radostně sváteční událost – svátek matek,
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit,
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc,
- vědět, že rodina chrání naše soukromí a bezpečí,
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné prožitky, rozlišovat citové projevy v rodinném a cizím prostředí.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

6.4.3 Možná témata

- Sněženky a petrklíč
- Vstávej semínko
- Jaro ťuká na vrátka, narodí se zvířátka
- Hody, hody, doprovody,
- Já jsem malý koledníček
- Jak se asi vyčasná aprílové počasí
- Čarodějnický rej
- Den Země
- Když maminky mají svátek

6.5 Integrovaný blok: Horké léto

Integrovaný blok Horké léto se zaměří na přicházející léto, jeho charakteristické znaky. Bude rozšiřováno povědomí o rostlinách, živočiších. Děti se zaměří na rozvíjení schopností, dovedností a poznatků důležitých pro bezpečný pohyb dětí na ulici a v dopravním provozu. Závěrem je vést děti k uvědomění si a respektování pravidel a povinností při pohybu na ulici. Přiblížíme dětem způsoby cestování, význam dopravy a možná rizika spojená s cestování v horkých letních dnech. Společně oslavíme Den dětí a rozloučíme se s předškoláky. Zajímavou vzdělávací nabídkou budou děti vedeny k poznávání širšího prostředí, jehož jsou součástí. Seznámíme se z cizími zeměmi a různými etniky. Záměrem je přivádět děti k respektování ostatních – jsme lidé, ale každý jiný.

6.5.1 Hlavní cíle integrovaného bloku

- vnímat a rozlišovat charakteristické znaky jednotlivých ročních období,
- vést k rozvíjení schopnosti vážit si života ve všech jeho formách,
- upevňovat kladný vztah k živé i neživé přírodě, být citlivý k přírodě, uvědomovat si i společensky nežádoucí chování,
- zvládnout vyjádřit svůj názor, umět argumentovat, komunikovat, ale i naslouchat názorům a zkušenostem druhých,
- mít zájem o nové věci, přicházet s vlastními nápady, nebát se experimentovat, důvěřovat vlastním schopnostem, kooperovat, umět požádat o pomoc, radu, přizpůsobovat se změnám, vyjádřit slovně prožitek,

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

- rozšiřovat všeobecného povědomí o okolním světě, existenci dalších kontinentů, států, národů a jejich kultur,
- seznamovat se s pravidly bezpečnosti silničního provozu a jejich osvojování,
- osvojovat si dovednosti a návyky potřebné k péči o nejbližší okolí, učit se spoluvytvářet bezpečné prostředí,
- seznamovat se s různými druhy letních sportů a pohybových prázdninových aktivit, upozornit na nutnost dodržovat bezpečnost chování.

6.5.2 Co by děti měly zvládnout? (očekávané výstupy)

- mít základní představu o dopravních prostředcích kolem nás a bezpečném pohybu v silničním provozu,
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti,
- uvědomovat si, že někteří lidé se chovají neočekávaně a proti pravidlům, chránit se před nimi,
- rozlišovat některé obrazné symboly – orientační a dopravní značky, porozumět jejich významu i jejich komunikační funkci,
- záměrně se soustředit na činnost,
- chápat prostorové pojmy,
- získat povědomí o přátelství a toleranci lidí všech barev pleti,
- získat povědomí o existenci národů a kultur různých zemí, o planetě Zemi,
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí,
- získat vztah ke svému domovu,
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, po ně smysluplné přínosné a zajímavé, jemu pochopitelné a využitelné pro další učení,
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí),
- projevovat zájem o knížky jako zdroj informací,
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků,
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost náklonnost).

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

6.5.3 Možná témata

- Červená stát
- Čtvero ročních dob
- Naše Země kulatá je
- Na výletě
- Horké léto
- Na moři
- Těšíme se do školy, hurá, máme prázdniny

6.6 Naplňování dílčích vzdělávacích cílů průběžným každodenním působením- co by děti měly zvládnout

- zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky,
- odloučit se určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory,
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory, postoje a vyjadřovat je,
- rozhodovat o svých činnostech,
- odpovídat za sebe a své jednání ve známých a opakujících se situacích,
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci ne v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech,
- odhadovat, na co stačí a co zvládne, postupně si uvědomovat své nedostatky, přiznávat si chybu,
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch, vyrovnat se s tím, učit se hodnotit svoje osobní pokroky,
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného,
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a kontrolovat ji, dokončit, co započalo,
- poslouchat a plnit smysluplné pokyny a slovní příkazy, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, přistupovat na vysvětlená a pochopená pravidla,
- zorganizovat hru,
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí,
- prožívat a dětským způsobem projevovat to, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu),

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

- být citlivé k živým bytostem, k přírodě, k věcem,
- navazovat kontakty s dospělými, kterému je dítě svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho,
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství,
- odmítnout komunikaci, která mu je nepříjemná,
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je,
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože každý je jiný, že osobní odlišnosti jsou přirozené,
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor, přijmout jiný názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou,
- oprostít se od nepřiměřených projevů sobectví vůči jinému dítěti, spravedlivě se s ním dělit o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem,
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc),
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování,
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc,
- uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn),
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat,
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti,
- adaptovat se na prostředí školy a jeho běžné proměny (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se názoru skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody,
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení,

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

- utvořit si základní dětskou představu o tom, co je dobře a co špatně, co se smí a co se nesmí (nelhat, nebrat cizí věci, neničit věci kolem sebe, neubližovat, neponižovat neposmívat se druhým) a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat,
- odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivitu) a bránit se jeho důsledkům, vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají
- chovat se slušně a zdvořile k dospělým a dětem, vážit si jejich práce a úsilí,
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair,
- zacházet šetrně s hračkami, pomůckami.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

7. EVALUACE

7.1 Hodnocení - evaluace

Cílem evaluace je získat ucelený přehled o kvalitě práce MŠ, o výsledcích vzdělávání dětí (klíčové kompetence, znalosti, dovednosti dětí), o dosažených úspěších, o přínosech pro pedagogy (učitelky hodnotí procesy, čím se toho dosáhlo, metody a formy). Zpětná vazba umožňuje identifikovat chyby a tím zkvalitnit vzdělávací proces.

V MŠ provádíme evaluaci ŠVP + TVP – tato oblast by měla ověřit naplňování stanovených záměrů a cílů. Zhodnocení ŠVP PV proběhne vždy na konci školního roku a bude projednáno na pedagogické radě, konané před začátkem nového školního roku.

Po ukončení každého tematického celku proběhne zpětná vazba, vyhodnocení plnění záměrů, volba činností a stanovení východisek pro další práci.

Individuální plány rozvoje se vypracují na základě doporučení SPC a žádosti zákonných zástupců.

Hodnocení probíhá systematicky, pravidelně, dle připraveného plánu.

Rodiče lze požádat o zpětnou vazbu formou ankety, dotazníku, rozhovoru apod., např.:

- na co děti nejvíce vzpomínají a o čem doma vyprávějí,
- jaké morální hodnoty našim dětem nejvíce scházejí,
- co děti nejraději jedí a co jíst nechtějí,
- která společná akce měla největší úspěch.

7.2 Předměty evaluace

Ve vztahu k ŠVP:

- průběžné hodnocení tříd,
- závěrečné hodnocení tříd.

Ve vztahu k dětem:

- rozvoj dovedností dítěte,
- rozvoj dítěte s IVP s odloženou docházkou
- evidenční listy,
- grafomotorický vývoj.

Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Karviná

příspěvková organizace

Odloučené pracoviště Sokolovská 602/30

Ve vztahu k rodičům:

- každodenní rozhovory s rodiči,
- anonymní dotazníkové šetření (anketa).

Ve vztahu k zaměstnancům:

- porady a pedagogické rady,
- hospitační činnost,
- rozhovory se zaměstnanci a jejich pozorování,
- kontrolní činnost u správních zaměstnanců.

Z hlediska celostnosti evaluace je třeba také sledovat:

- soulad ŠVP s RVP PV (údaje a charakteristika MŠ, podmínky a organizace vzdělávání, vzdělávací program, vzdělávání dětí se ŠVP),
- kvalita zpracování ŠVP (záměr, originalita, vzdělávací nabídka, provázanost, prostor pro další rozvoj),
- vzdělávací podmínky (věcné, psychosociální, životosprávné, organizace a řízení MŠ, personální zajištění, spolupráce rodičů),
- vzdělávací proces (přístup k dětem, pedagogický styl, vzdělávací nabídka, tvorba a naplňování TVP, profesionální dovednosti),
- výsledky vzdělávání (jednotlivé oblasti).

Školní vzdělávací program je závazným dokumentem mateřské školy. Vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a z evaluace předchozího školního vzdělávacího programu, z doporučení.